

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 2055/06
03.05.2007. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Соње Бркић, Споменке Зарић, Слађане Накић-Момировић и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ адвокат, против тужене Републике Србије коју заступа Републичко јавно правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Окружног суда у Београду Гж.3010/06 од 17.5.2006. године, у седници одржаној 3.5.2007. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Окружног суда у Београду Гж.3010/06 од 17.5.2006. године.

Образложење

Пресудом Првог општинског суда у Београду П.4984/04 од 25.11.2005. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због смрти блиског лица и претрпљеног страха исплати износ од 200.000.000,00 динара са законском затезном каматом од 25.11.2005. године па до исплате.

Одлучујући о жалби тужиоца Окружни суд у Београду је пресудом Гж.3010/06 од 17.5.2006. године одбио жалбу као неосновану и потврдио првостепену пресуду те одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против наведене другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 399. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности, као ни битна повреда из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП на коју у ревизији указује тужилац. Наиме, нижестепене пресуде садрже јасне разлоге о одлучним чињеницама.

Током поступка је утврђено да је тужилац за штетни догађај који се догодио 1944. године а на коме је заснован захтев за накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због погибије блиског сродника и претрпљеног страха, сазнао 1945. године а тужбу у овој парници за накнаду штете поднео је 7.6.2004. године. Имајући у виду чињеничне наводе тужбе у којима тужилац наводи да му је штета која се огледа у душевном болу због смрти блиског лица и претрпљеног страха причињена кривичним делом које је за последицу имало лишење живота тужиоцевог оца од стране радника ОЗН-е органа правног претходника туженог, без упуштања у основаност чињеничних навода у погледу постојања кривичног дела, нижестепени судови су закључили да је истакнути приговор застарелости потраживања основан. Према правним правилима из Параграфа 939. Српског грађанског законика право захтевати накнаду штете застарева у року од 3 године од дана када је штета настала а ако је штета причињена кривичним делом у року од 24 године када је кривично дело извршено. Како је тужилац за штетни догађај сазнао 1945. године а тужбу је у овом поступку поднео 17.6.2004. године, нижестепени судови су закучили да је потраживање тужиоца за накнаду штете у смислу правних правила из Параграфа 939. СГЗ застарело.

Правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев којим је тужилац тражио накнаду нематеријалне штете на име претрпљених душевних болова због смрти блиског лица и претрпљеног страха а на правилност побијане одлуке није од утицаја погрешна примена материјалног права.

Наиме, чланом 1. Закона о рехабилитацији ("Службени гласник РС",бр.33/06) који је ступио на снагу 25.4.2006. године је прописано да се тим законом уређује рехабилитација лица која су без судске или административне одлуке или судском или административном одлуком лишена, из политичких или идеолошких разлога, живота, слободе или неких других права од 6.4.1941. године до дана ступања на снагу овог закона, а имала су пребивалиште на територији Републике Србије. Право на накнаду штете и право на повраћај конфисковане имовине рехабилитованог лица уредиће се посебним законом сходно члану 8. истог закона.

На основу напред наведеног, у конкретном случају, се не ради о застарелости потраживања накнаде

нематеријалне штете по општим прописима већ је, сходно члану 8 у вези члана 1. Закона о рехабилитацији, као посебном пропису који је био на снази у време доношења побијане другостепене одлуке, постављени тужбени захтев преурађен. Како захтев за чинидбу није доспео до закључења главне расправе сходно члану 331. ЗПП, обзиром да ће се право на накнаду штете лица рехабилитованих правоснажном судском одлуком, односно њихових правних следбеника уредити посебним законом, суд је правилно одбио тужбени захтев, а доспелост чинидбе је материјално правна претпоставка за доношење пресуде којом би суд наложио туженом извршење одређене чинидбе, у конкретном случају исплату траженог новчаног износа на име накнаде нематеријалне штете.

Осим тога, о захтевима за рехабилитацију по Закону о рехабилитацији одлучује Окружни суд сходно правилима ванпарничног поступка, а не Општински суд по правилима Закона о парничном поступку, а правоснажна одлука о рехабилитацији је основ за накнаду овакве штете.

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 405. ЗПП одлучио као у изреци.

Председник већа-судија,

Снежана Андрејевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

сд